

Жоба туралы қысқаша ақпарат

Жоба аты	BR21882334 «Қазақ поэтикалық корпусы әзірлемесі: Абай өлеңдерінің морфологиялық және поэтикалық белгіленімі»
Жоба өзектілігі	<p>Бағдарламаның өзектілігі оның Қазақстанның әлеуметтік-экономикалық дамуы үшін маңыздылығымен байланысты. Зерттеу нәтижелері қазақ әдебиетін дамыту, оны әлемдік сахнада орнықтыру және басқа елдермен мәдени байланыстарды нығайту үшін маңызды мәнге ие болады. Сонымен қатар, Абай өлеңдерінің цифрлық корпусын құру инновациялық жобалардың дамуына және жаңа лингвистикалық және мәдени ресурстардың құрылуына әкелуі мүмкін.</p> <p>"Қазақ поэтикалық корпусы әзірлемесі: Абай өлеңдерінің морфологиялық және поэтикалық белгіленімі" бағдарламасы Лингвистика, Қазақ әдебиеті және Информатика саласындағы ғылыми зерттеулердің дамуына елеулі үлес қосады. Оның нәтижелерін поэтикалық мәтіндерді одан әрі зерттеу, әдебиеттерді талдау мен түсіндірудің жаңа әдістерін жасау және әртүрлі білім беру және мәдени жобалар үшін пайдалануға болады.</p> <p>Осылайша, "Қазақ поэтикалық корпусы әзірлемесі: Абай өлеңдерінің морфологиялық және поэтикалық белгіленімі" бағдарламасы Қазақстанның мәдени мұрасын сақтау мен зерделеу, әдебиетті дамыту және халықаралық деңгейде мәдени байланыстарды нығайту үшін жоғары ғылыми және практикалық маңызға ие." бағдарламасы Қазақстанның мәдени мұрасын сақтау мен зерделеу, әдебиетті дамыту және халықаралық деңгейде мәдени байланыстарды нығайту үшін жоғары ғылыми және практикалық маңызға ие.</p>
Жоба мақсаты	Қазақ поэтикалық кіші корпусын әзірлеу үшін Абай өлеңдеріне морфологиялық және поэтикалық параметрлер бойынша белгіленім жасау.
Жоба міндеттері	<ul style="list-style-type: none"> - поэтикалық кіші корпус әзірлеудің мақсаты мен міндеттерін саралау; - поэтикалық корпусының қазақ филологиясының болашақ зерттеулері үшін маңыздылығын сараптау; - Абай өлеңдерін корпусық технологиялар көмегімен лингвистика мен әдебиеттану ғылымдарын ұштастыра зерттеу жолдары мен әдістерін қарастыру; - Абай өлеңдеріне морфологиялық белгіленім жасау; - поэтикалық белгіленім жасауға қажетті ұғымдар мен түсініктерді зерделеу; - Абай өлеңдеріне поэтикалық белгіленім жасау; - Абай өлеңдерінің түпнұсқасын корпусқа енгізу; - Абай поэзиясына теориялық немесе жүйелік «макропоэтика», жеке баяндау «микропоэтика» және

	<p>тарихи жалпы поэтикалық талдау негізінде корпус әзірлеу;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Абай өлеңдерінің құндылығын, эстетикалық әсер қалыптастыратын мәтін элементтерін айқындап, жүйеленген корпус жасау; - Өлеңтану ғылымы тұрғысында Абайдың әр өлеңіне талдау жасап, корпуста базасын құру; - қазақ әдебиетінің әлемдік кеңістікке шығып, тиісті орнын иеленуіне ықпал жасау; - Абай мұрасы тақырыбында түркітілдес мемлекеттердің әдеби, мәдени байланысын ғылыми тұрғыда зерттеулерді күшейту; - Абайдың «Толық адам» концепциясының деректер базасын құру.
<p>Күтілетін және қол жеткізілген нәтижелер</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Абай мұрасы цифрландырылады және IT технологиялар көмегімен зерттеледі. • Зерттеу барысында алынған нәтижелер еліміздің Цифрлық саясатын жүзеге асыруға және цифрлық лингвистика мен цифрлық әдебиет бағытының қалыптасуына үлес қосады. • Мәтінді цифрландыруға қажетті материалдар, ғылыми әдебиеттер, зерттеу еңбектерінің базасы жасақталады. • Морфологиялық және поэтикалық белгіленімдер қойылған Абай мұрасының негізінде қазақ поэтикалық кіші корпусы жасалады. • Қазақ өлеңдеріне цифрлық өңдеу жасай алатын бағдарламалық жасақтама әзірленеді. • Жоба бойынша зерттеу жұмыстарын жүргізуде поэтикалық корпустары әзірленген түрік, башқұрт, орыс, өзбек, әзербайжан, ағылшын ғалымдарымен байланыс орнату. • Абай өлеңдерінің поэтикалық мәтінін тегтеу. • Осы салаға қатысы бар шетелдік ұйымдармен өзара ынтымақтастық туралы меморандум жасау.
<p>Зерттеу тобы мүшелерінің аты-жөні, идентификаторлары (Scopus Author ID, Researcher ID, ORCID, бар болса) және сәйкес профильдерге сілтемелер</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Мадиева Гульмира Баянжановна, БНҚ жетекшісі, филол.ғыл.докторы, профессор, Scopus Author ID 57148340900, 2-h индекс, ORCID 0000-0003-3198-0024. 2. Алимтаева Лаззат Турғыновна, филол.ғыл.кандидаты, ORCID 0000-0002-6679-6174 3. Саткенова Жайна Бағашаровна, филол.ғыл.кандидаты, ORCID 0000-0001-7842-0978 4. Мусабекова Улжан Есеновна, филол.ғыл.докторы, доцент м.а., Scopus Author ID 57197811375 2-h индекс 5. Аманжолова Джемма Болатовна, филол.ғыл.кандидаты, ORCID 0000-0002-3153-5169 6. Баймырза Айнұр Аманғалиқызы, PhD докторант, ORCID 0000-0003-3459-0611

Жарияланымдар тізімі (URL, DOI көрсетілген)	
Патент туралы ақпарат	-